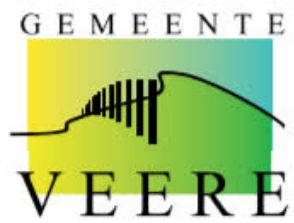


Paragraaf duurzaamheid



Inleiding

Duurzaamheid is een belangrijk onderwerp en één van onze speerpunten. In december 2021 stelde de gemeenteraad het programma Duurzaam Veere 2022-2025 vast.

We willen een duurzame gemeente Veere voor nu en voor later. Dit betekent dat we onze leefomgeving zo gebruiken dat deze ook in de toekomst een goede leefomgeving blijft. We zijn daarvoor goed op weg maar hebben nog een grote opgave te gaan. We moeten vooral toe naar een flinke reductie van de CO2 uitstoot.

We werken de komende jaren aan 5 hoofdthema's:

1. Het behouden en verbeteren van de leefomgeving, deze zien we als overkoepelend thema, weliswaar ook met eigen doelen en acties.

Daarnaast zetten we in op:

2. Energietransitie 49% CO2 reductie in 2030 en 95% CO2 reductie in 2050 ten opzichte van 1990 en een aardgasloze gemeente Veere in 2050.

3. Klimaatadaptatie De gemeente Veere in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust.

4. Circulaire economie De gemeente Veere circulair in 2050.

5. Duurzame mobiliteit Duurzame mobiliteit draagt bij aan CO2 reductie in 2030 en 2050.

Het energieverbruik in de gemeente Veere daalt langzaam en we wekken steeds meer duurzame energie op. Het percentage hernieuwbare energie in de gemeente Veere is in 2021, 64,7%. We hebben nog een grote opgave te gaan als het gaat om verduurzamen van woningen en gebouwen en het verduurzamen van het vervoer.

Voor het halen van duurzaamheidsdoelen en de snelheid waarmee we die doelen halen zijn we samen aan zet. Niet alleen Rijk, Provincie en Gemeente, maar ook en vóóral inwoners, bedrijven, instellingen en toeristen. Duurzaamheidsmaatregelen raken ons dagelijks leven en sommige doelen vragen gedragsverandering. Verbondenheid tussen alle partijen is belangrijk om de gezamenlijke doelstellingen te halen. Ook inspiratie, communicatie en educatie dragen bij aan het halen van de doelstellingen.

Duurzaamheid is als uitgangspunt ingebed in de organisatie en loopt daarom als rode draad door veel thema's en maatregelen in deze begroting heen. We verduurzamen ons eigen vastgoed en kopen zoveel mogelijk duurzaam in. Om beter grip te hebben op alles wat loopt, werken we met een Programma Duurzaamheid.

We monitoren en evalueren hoe ver we staan met onze duurzaamheidsdoelen en zo nodig sturen we bij via de begrotingscyclus. Het college evalueert twee jaarlijks het Duurzaamheidsprogramma en de uitvoeringsagenda, begin 2024 wordt dit afgerond. De laatste stand van zaken over energie is altijd te vinden op het dashboard van Veere op de klimaatmonitor <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard>

Thema 1: Leefomgeving

We hebben in de gemeente Veere over het algemeen een goede kwaliteit van de leefomgeving. De rust en de natuur zijn belangrijke waarden en we zijn zuinig op het fraaie Veerse landschap. Omgevingswaarden zoals biodiversiteit, natuur, externe veiligheid, kwaliteit van bodem, lucht, donkerte, stilte en water behouden we en versterken we. Bij nieuwe ruimtelijke plannen toetsen we de gevolgen van plannen voor de leefomgeving. We houden toezicht op vergunningen en regels en handhaven als dat nodig is. Actuele dossiers zoals stikstof, zeer zorgwekkende stoffen zoals PFAS en plastic korrels en tegen gaan van ondermijning vragen veel aandacht.

We zetten actief in op natuur- en milieu communicatie en educatie via diverse kanalen. Natuur- en milieueducatie voor basisschoolleerlingen voeren we uit in samenwerking met gemeente Middelburg en Vlissingen via Terra Maris.

Thema 2: Energietransitie

De Regionale Energie Strategie Zeeland is de basis van de Veerse energietransitie. Jaarlijks stellen we een Zeeuwse uitvoeringsagenda vast. Op dit moment werken partijen in Zeeland samen aan een update van de RES (RES 2.0). In het eerst kwartaal van 2024 legt het college deze voor aan de gemeenteraad om vast te stellen.

In 2022 is het Nationaal Isolatieprogramma gestart en de komende jaren komt hier geld voor richting de gemeenten. Samen met de andere Zeeuwse gemeenten gaan we aan de slag en ontwikkelen we producten en diensten waarmee Veerse woningeigenaren hun woning gaan verduurzamen. Denk hierbij aan een subsidieregeling, doe het zelf pakket, collectieve inkoop en een ontzorgingsprogramma.

Dit sluit aan bij het reeds aanwezige Duurzaam Bouwloket, het energieloket voor inwoners waar zij gratis en onafhankelijk advies krijgen, en onze eigen Stimuleringslening Duurzaam en Langer Thuis.

Ook gaan we de komende jaren aan de slag met de verduurzaming van onze eigen gebouwen en dat doen we aan de hand van de opgestelde Routekaart Maatschappelijk Vastgoed, die nog wel geborgd moet worden in het Streefbeeld omtrent Maatschappelijk Vastgoed.

Beide producten worden ook opgenomen in de evaluatie van het programma Duurzaam Veere dat begin 2024 wordt opgesteld en aangeboden.

Thema 3: Klimaatadaptatie

In de Klimaatadaptiestrategie Zeeland 2021-2026 (KasZ) staat de doelstelling om in 2050 een klimaatrobuuste provincie te zijn. De KasZ en de uitvoeringsagenda zijn de basis van de huidige Veerse klimaatadaptatiestrategie. De Zeeuwse samenwerkingspartijen evalueren de KasZ elke 6 jaar en de uitvoeringsagenda ieder jaar. Veere heeft met het ondertekenen van het convenant uitvoering KasZ jaarlijks middelen gecommiteerd om aan de doelstelling te werken die is opgesteld in de KasZ. Er is afgesproken dat elke gemeente klimaatadaptatie integreert in de Omgevingsvisie en in lokaal beleid.

Thema 4: Circulaire economie

We moeten toe naar een afvalvrije samenleving waarin producten en grondstoffen opnieuw worden gebruikt. Dit draagt ook bij aan het beperken van de klimaatverandering. We dragen direct bij aan de ontwikkeling van de circulaire economie door zo veel mogelijk duurzaam en circulair in te kopen en door het verbeteren van de afvalinzameling en afvalscheiding.

Partijen in Zeeland gaan samen aan de slag met circulaire economie door gezamenlijk beleid op te stellen zoals dat ook gedaan is bij de KASZ en RES Zeeland. Dit beleid in 2024 opgeleverd en aangeboden voor besluitvorming.

Thema 5: Duurzame mobiliteit

We hebben de opgave om CO2 te reduceren door te stoppen met het gebruiken van fossiele brandstoffen voor mobiliteit. We stimuleren en promoten duurzaam vervoer. We stelden een Programma openbare laadinfrastructuur vast en voeren dit nu uit. We plaatsen ieder jaar pro actief laadpalen in de openbare ruimte. Dit gebeurt op basis van een plaatsingsleidraad en opgestelde plankaart.

D.11.01 We stoten minder CO2 uit.

We willen een duurzame gemeente Veere voor nu en later. Dat bereiken we door een flinke reductie op onze CO2 uitstoot.

Dit monitoren we door gebruik te maken van de landelijke klimaatmonitor:

<https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard>

Daarnaast werken we in Zeeuws verband binnen de RES-Zeeland aan een Zeeuwse monitor op het gebied van de energie transitie.

11.17 We voeren het Programma Duurzaam Veere 2022-2025 uit

We geven uitvoering aan het programma Duurzaam Veere 2022-2025 vast. Dit legt de verbinding tussen de landelijk (en regionaal) gemaakte afspraken, lokale ambities en beleid en beschrijft de acties die daaruit volgen om de duurzaamheidsdoelen te halen.

Projecten die we oppakken zijn:

- Nationaal Isolatieprogramma

Nieuwe subsidieregeling, ontzorgingsprogramma, collectief inkooptraject en een doe-het-zelf pakket.

- Energiearmoede

Uitgifte van vouchers, witgoed-regeling, energiecoaches en klusbus/team aan huis

- Programma Openbaar laden

plaatsen van laadvoorzieningen conform beleid, plaatsingsleidraad en plankaart op verzoek en strategisch

- Duurzame opwek (zon & (kleine wind))

Kaders voor kleine wind opstellen en meewerken aan initiatieven die bijdragen aan duurzame opwek binnen de geldende kaders

- Borging van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed in het Streefbeeld

Maatschappelijk vastgoed

- Verduurzaming Stad Veere

enquête, bijeenkomsten en actieplan

- Verduurzamen van de brandweerkazernes in Oostkapelle, Domburg, Serooskerke en Westkapelle

Isoleren, verwarmingsapparatuur naar elektrische uitvoering, LED verlichting en zonnepanelen.

- Verduurzamen Stadhuis Veere

fase 2 Isoleren, vloerverwarming, tochtsluis en automatische deur bij entree

- Advisering bij interne en externe programma's en projecten.

11.21 We maken een Regionale Energie Strategie Zeeland 2.0

In het eerste kwartaal van 2024 leggen we de Regionale Energie Strategie (RES) Zeeland, versie 2.0 voor aan het college en de gemeenteraad. Na de besluitvorming gaan we aan de slag met de uitvoering. Belangrijke thema's voor de gemeente Veere in de RES 2.0 zijn:

- Verduurzamen gebouwde omgeving
- Duurzame mobiliteit
- Netcongestie (het netwerk)
- Communicatie en Participatie
- Samenwerking

11.22 We maken een programma voor Circulaire Economie.

In het Programma Duurzaam Veere is Circulaire Economie een van de pijlers. Binnen de Zeeuwse Samenwerking maken we nu een Zeeuws basis beleid wat we vervolgens na vaststelling door College en gemeenteraad gaan implementeren en uitvoeren. Thema's binnen dit beleid zijn: bouw, afval, openbare ruimte en consumptie.

11.23 We evalueren het programma Duurzaam Veere aan de hand van het rekenkamerrapport.

Door de rekenkamercommissie is in september 2023 het onderzoek Energietransitie beleid binnen de gemeente Veere aangeboden aan de gemeenteraad. In het rapport staan diverse aanbevelingen waar we mee aan de slag gaan en over gaan rapporteren naar het college en de gemeenteraad. Als eerste bieden we in het eerste kwartaal van 2024 een evaluatie aan over de eerste twee jaar van het Programma Duurzaamheid.

11.24 We maken samen een pMiek en energievisie voor geheel Zeeland.

Bedrijven moeten overstappen van fossiele brandstoffen op duurzame energiebronnen zoals zon en wind: de energietransitie. Ook steeds meer bedrijven in Zeeland en dus ook in Veere verduurzamen. Voorbeelden hiervan zijn; een toenemend gebruik van gebruik van (groene) waterstof, elektrische processen, opwek van wind- en zonne-energie windparken op zee, zonneparken op land en productie van groen gas. Dit heeft als gevolg er ontstaat een toenemende druk op het elektriciteitsnet: de vraag naar elektriciteit stijgt harder dan het aanbod. Er ontstaat dan overbelasting van het elektriciteitsnet (netcongestie). Vertraging van grote energieprojecten is een gevolg van netcongestie. Zo kan de verduurzaming van bijvoorbeeld een woonwijk of een supermarkt/hotel vertraging oplopen, omdat ze niet op tijd op het elektriciteitsnet aangesloten kunnen worden. Om de energietransitie te versnellen en netcongestie te verminderen (en waar mogelijk te voorkomen) is een plan gemaakt (pMIEK). Een Energievisie en een afwegingskader worden hiervoor opgesteld en voorgelegd aan het college en de gemeenteraad.

